

TREFFER

1. Introductie

‘Nieuw leven’ is het jaarthema van *Treffer*. Nadat we het thema ‘de schepping’ en ‘wedergeboorte’ hebben behandeld, staan we nu stil bij ‘liefde en seksualiteit’. Jongeren groeien op in een wereld die vol is van seksuele prikkels. Het thema raakt jongeren. Het gaat niet zomaar over iets, maar het gaat om wie de jongeren zijn. Het gaat om het wezen van jongeren, maar ook van jou als leidinggevende. Wees je daar van bewust. Geef daarom ook ruimte aan ongemakkelijkheid en benoem bij de start van de avond dat je het onderwerp ook best lastig vindt om over te praten.

1.1 - Jaarthema

Andere onderwerpen binnen het jaarthema:

- Schepping
- Wedergeboorte
- **Liefde & seksualiteit**
- Donor
- Eeuwig leven

1.2 – Doelen:

1. Jongeren herkennen vanuit de Bijbel bedoelde en onbedoelde kanten van liefde en seksualiteit.
2. Jongeren leren hoe en waarom liefde en seksualiteit door God gegeven is.
3. Jongeren leren vanuit de Bijbel de zonden rondom liefde en seksualiteit te herkennen.
4. Jongeren leren hoe God het huwelijk gebruikt als een beeld van de verhouding tussen Christus en Zijn kinderen.
5. Jongeren leren hoe zij op een verantwoorde manier mogen omgaan met liefde en seksualiteit.

1.3 - Aansluiting op leefwereld:

In het leven van een puber gebeurt er ontzettend veel op het gebied van seksualiteit. Allereerst ontwikkeld een puber van kind naar volwassene. Hierbij hoort een (vaak) stormachtige fase waarin een jongere op zoek is naar zijn of haar seksuele identiteit. Juist in een fase van ontdekken en ontluiken is het van belang om een jongeren te leiden. Het is belangrijk om ook de Bijbelse lijnen neer te zetten. Tegenover de Bijbel staat deze maatschappij. Een maatschappij die inspeelt op de seksuele gevoelens van jongeren en volwassenen. Het motto lijkt te zijn: ‘Alles moet kunnen’. Seksualiteit is vaak verworden tot een wegwerpartikel waar je even plezier aan beleeft en dan is het over. Experimenteren staat in de jongerencultuur hoog aangeschreven. Seks moeten spannend zijn en gericht op jezelf en je eigen genot. Daarmee is seksualiteit niet meer gebonden aan een vaste relatie. Bepaalde reclames of tv-series spelen haarfijn in op dit gevoel van seksualiteit. Hiermee wordt deze gave plat gemaakt.

De Bijbelse norm is de meeste jongeren wel bekend. Toch is het goed om opnieuw met hen na te denken over de Bijbelse kaders van liefde en seksualiteit.

2. Inhoud

Een avond kan je op veel verschillende manieren indelen. Om een goede lijn in het programma te hebben, worden een aantal opties uitgewerkt. Ook wordt er nog achtergrondinformatie over het thema gegeven (rondom de leerdoelen), die gebruikt kan worden in de inleiding.

2.1 - Uitwerking doelen

Opmerking vooraf voor leidinggevendenden

Let er bij de uitwerking van de leerdoelen op dat het thema een worsteling kan zijn voor jongeren. Voorzichtigheid is nodig. Wees niet hard, maar pastoraal. Soms is een * aangegeven. Hiermee wijzen we op een lastig element waarmee je als leidinggevende voorzichtig dient om te gaan.

We noemen enkele voorbeelden van pijn rond dit onderwerp, waarbij de gebrokenheid openbaar komt:

- *Geaardheid: jongeren zijn in deze leeftijd op zoek naar wie zij zijn. Volgens de cijfers is er in elke klas iemand met een andere geaardheid. Dit zie je dus ook terug binnen de verenigingsgroepen. Het is belangrijk dat deze jongeren zich veilig voelen in de groep. Geintjes en taalgebruik kunnen deze veiligheid gemakkelijk doorbreken.*
- *Incest: Ook in onze kringen komt incest voor. Meestal zijn deze zaken omgeven met veel geheimzinnigheid. Jongeren zullen er niet snel over praten. Bedenk wel dat het kan voorkomen in jouw groep. Bied altijd de mogelijkheid voor een vertrouwelijk gesprek, maar bedenk wel dat je zelf geen hulpverlener bent.*
- *Kapot huwelijk of echtscheiding van ouders: Echtscheiding en spanningen in het huwelijk gaan ook ons niet voorbij. Bij het benadrukken van het mooie van dit thema kan dit leiden tot vragen. Bied de mogelijkheid om er over te praten.*

Leerdoel 1: Jongeren herkennen vanuit de Bijbel bedoelde en onbedoelde kanten van liefde & seksualiteit.

Wat wordt er bedoeld met de begrippen liefde en seksualiteit?

- *Liefde: warme belangstelling, genegenheid en sterke betrokkenheid tussen mensen (1 Korinthe 13). De ander belangrijker vinden dan jezelf (Mattheüs 19:19). Dit betreft alle mogelijke relaties. De diepste liefde tussen mensen is de relatie tussen een man en een vrouw.*
- *Seksualiteit: Dit is niet alleen geslachtsgemeenschap; hierbij horen ook emoties, gedachten, gedrag en lichamelijk contact. Seksualiteit is een gave van God tussen één man en één vrouw, op basis van liefde (Genesis 2:24 en Mattheüs 19:4-6). Helaas is er door de zonde op het gebied van seksualiteit veel gebrokenheid. Er is veel seksualiteit die niet met liefde verbonden is; zo is het echter door God niet bedoeld. Deze seksualiteit kan zowel binnen een huwelijk als daarbuiten plaatsvinden. Voorbeeld binnen een huwelijk: Jakob had Rachel lief en Lea niet; toch had hij geslachtsgemeenschap met haar (Genesis 29:15-35). Voorbeelden buiten het huwelijk: vreemdgaan (2 Samuël 11:1-13), incest (2 Samuël 13:1-22), homoseksualiteit * (Genesis 19:5).*

Hoe is liefde en seksualiteit door God bedoeld?

- *Liefde tot de naaste: God wil dat je net zoveel van je naaste houdt als van jezelf (Leviticus 19:18). Hierbij hoort o.a. ook de vreemdeling: God wil dat je allochtonen op dezelfde manier behandelt als andere naasten (Leviticus 19:34).*
- *Liefde en seksualiteit binnen het huwelijk: zie leerdoel 2 (Genesis 2:24).*

- Tot eer van de God: *Liefde en seksualiteit worden vaak een nog overgelaten paradijsbloem genoemd. Als we op een goede manier omgaan met de scheppingsgaven liefde en seksualiteit eren we daarmee onze Schepper (1 Korinthe 13).*

Hoe heeft God liefde en seksualiteit niet bedoeld?

- Elkaar haten: *God wil dat we voor elkaar zorgen (Mattheüs 25:35-40) en elkaar blijven vergeven (Mattheüs 18:21-22).*
- Alle zonden tegen het zevende gebod: zie leerdoel 3 (HC zondag 41).
- Vragen en zorgen over geaardheid: *God heeft liefde tussen man en vrouw geschapen. In de praktijk worstelen veel jongeren met hun geaardheid en seksuele verlangens tot hetzelfde geslacht. Dit is op zichzelf al een verdrietig gevolg van de zondeval waaronder je kunt lijden. Vooral als er in je omgeving geen begrip voor is of je vragen hierover niet bespreekbaar zijn. God verbiedt uitdrukkelijk een seksuele relatie met iemand van hetzelfde geslacht (Leviticus 18:22). God wijst hiermee de zonde van homoseksualiteit af, niet de persoon*.*

Leerdoel 2: Jongeren leren waarom liefde en seksualiteit door God gegeven is.

Drie doelen:

- Elkaar bijstaan: *God heeft mensen geschapen om elkaar te helpen. In een goed huwelijk voelen man en vrouw elkaar aan, zorgen voor elkaar en beschermen elkaar in tijdelijke en geestelijke dingen (Genesis 2:20).*
- Het krijgen van kinderen: *Gods opdracht aan mensen was om kinderen te krijgen om de aarde te vervullen (Genesis 1:28). In het Oude Testament was het krijgen van kinderen vooral gericht op de komst van de Messias (vb. Ruth 4:14). Sinds de geboorte van Christus is alles (ook het krijgen van kinderen) gericht op de wederkomst (Handelingen 2:39).*
- Voorkomen van hoererij: *God haat en verbiedt hoererij. Hij wil dat wij ons lichaam zuiver houden, omdat het niet van onszelf, maar van Hem is (1 Korinthe 6). Door het huwelijk beschermt hij man en vrouw hiertegen (1 Korinthe 7:2). Paulus benoemt nog eens dat wanneer je jezelf niet kunt onthouden het beter is om te trouwen (1 Korinthe 7:9).*

Leerdoel 3: Jongeren leren vanuit de Heidelbergse Catechismus de zonden rondom liefde en seksualiteit te herkennen.

In de HC zondag 41 gaat het over het 7e gebod. Hierin wordt uitgelegd dat alle onkuisheid door God vervloekt en verboden. Onkuisheid is geen eerbied en respect voor je eigen lichaam en dat van een ander hebben. De volgende zonden worden genoemd, zie ook de verwijsteksten van de HC:

- Daden: *overspel (echtbreken), zelfbevrediging, porno en seksueel getinte filmpjes.*
- Gebaren: *seksueel getinte gebaren, onzedelijke kleding m/v (zie bijlage 1).*
- Woorden: *schuine moppen, scheldwoorden, denigrerend over elkaar spreken, seksueel getinte liedjes.*
- Gedachten
- Lusten: *verkeerde verlangens die in het hart van elk mens leven en constant op zoek zijn naar het verkeerde. De basis van elk mens is verkeerd.*
- Alles wat je tot onkuisheid trekt

Leerdoel 4: Jongeren leren hoe God het huwelijk gebruikt als een beeld van de verhouding tussen Christus en Zijn kinderen.

Het huwelijk heeft een diepere betekenis. De Bijbel vergelijkt het huwelijk tussen man en vrouw met de relatie tussen Christus en de ware gelovigen. Zoals man en vrouw elkaar liefhebben, heeft Christus Zijn kinderen lief.

Man en vrouw zijn in een huwelijk gelijkwaardig. Dit is niet zo in het 'huwelijk' tussen Christus en Zijn Gemeente. In het Hooglied wordt Christus de Bruidegom genoemd en worden Gods kinderen aangesproken met 'de zwarte bruid'. Toch heeft Christus haar lief.

In een huwelijk verlangen man en vrouw naar elkaar. Dit is ook zo in het huwelijk tussen Christus en Zijn bruid (Hooglied 2:14 en Openbaringen 22:17).

Leerdoel 5: Jongeren leren hoe zij op een verantwoorde manier mogen omgaan met liefde en seksualiteit.

- Je lichaam is een tempel van de Heilige Geest: *Zoals de tempel een heilige plaats was omdat God er wilde wonen, moet ook je lichaam heilig zijn. Je lichaam is niet van jezelf, maar van God. (1 Korinthe 6:19)*
- Respect en eerbied voor jezelf en elkaar: *Je naaste liefhebben als jezelf (Galaten 5:14). Dat betekent allereerst dat je jezelf moet liefhebben door tevreden te zijn met hoe God jou geschapen heeft (Psalm 100:3). **Je naaste liefhebben als jezelf.** Dit betekent dat je niet méér aan je eigen verlangens denkt dan aan de grenzen van de ander. Het betekent ook dat je tevreden bent met hoe een ander is.*
- Is het tot Gods eer? *Liefde staat tegenover haat. Elkaar haten is geen reclame voor onze Schepper. Juist door op een goede manier met elkaar om te gaan, eer je God. Denk bijvoorbeeld aan Dorcas (Handelingen 9:36-39). Seksualiteit hoort bij de liefde tussen man en vrouw. Hiermee eer je God. Als je seksualiteit gebruikt om je eigen verlangens te bevredigen is dit niet tot eer van God.*
- Seksualiteit hoort bij liefde: *Echt intiem zijn is jezelf open stellen en de ánder ontmoeten. Niet alleen een lichaam. De ander in de ogen zien, de ander leren kennen. Je hart openen, je armen openen. De ander ontvangen. Jezelf geborgen voelen.*
- Verschillen tussen man en vrouw: *mannen en vrouwen hebben een andere manier van denken. Het is belangrijk dat je dit bij het onderwerp liefde en seksualiteit meeneemt. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld het boek 'Let op: liefde' van Sarina Brons-van der Wekken.*
- Vergeving blijft mogelijk: *ook al ben je een grens overgegaan; door het bloed van de Heere Jezus blijft vergeving altijd mogelijk. Denk niet dat je zonden te erg is. Denk hierbij aan het voorbeeld van de overspelige vrouw (Johannes 8:1-11).*
- Leefregel: *vraag je bij alles wat in jouw leven met liefde en seksualiteit te maken heeft af: staat het jouw geloof in God in de weg? (1 Korinthe 10:31). Voorbeeld hierbij: je hebt het gevoel dat je schijnheilig bent als je tot God bidt om vergeving nadat je een grens van jezelf of een ander over bent gegaan.*

2.2 - Programma-voorstel

De verschillende programmaonderdelen die uitgewerkt zijn in deze Treffer zijn te combineren tot een geheel. Het is aan te raden hieruit zelf een keuze te maken, die passend is bij de groepssamenstelling.

Ter inspiratie volgen hier 3 programmavoorstellen van mogelijke combinaties. De voorstellen lopen op in moeilijkheidsgraad. Er wordt steeds aangegeven welke bijlagen geprint kunnen worden, wat de verwachte duur per onderdeel is en welke doelstelling (zie 2.1) er centraal staat.

<i>Programmavoorstel 1: (moeilijkheidsgraad *)</i>			
Programmaonderdeel	Bijlagen	Duur	Doelstelling
1. Opening Gebruik onderdeel 1.3, 6 en 7.		00:05	
2. Opwarmer 'Complimenten Gebruik onderdeel 5.1.2. papiertjes/kaartjes en schrijfgerei	3	00:10	
3. Bijbelstudie 1 Korinthe 13 Zie onderdeel 3.1 en zorg per groepje voor vellen en schrijfgerei	1	00:40	2, 5

4. Pauze (zorg dat de spullen voor het volgende onderdeel klaar liggen)			
5. Harten vlechten en spijkerhart maken	4	00:25	1
6. Afsluiting Gebruik de doelen uit onderdeel 1.2 als houvast voor een korte samenvatting. Gebruik onderdeel 6 en 7 voor gebed en zingen.		00:05	

<i>Programmavoorstel 2: (moeilijkheidsgraad **)</i>			
Programmaonderdeel	Bijlagen	Duur	Doelstelling
1. Opening Gebruik onderdeel 1.3, 6 en 7.		00:05	
2. Bijbelstudie 1 Korinthe 13 Zie onderdeel 3.2		00:30	1, 2, 5
3. Pauze			
4. Posterdiscussie Zie onderdeel 6.1.3		00:30	5
5. Afsluiting Gebruik de doelen uit onderdeel 1.2 als houvast voor een korte samenvatting. Gebruik onderdeel 6 en 7 voor gebed en zingen.		00:05	

<i>Programmavoorstel 3: (moeilijkheidsgraad ***)</i>			
Programmaonderdeel	Bijlagen	Duur	Doelstelling
1. Opening Gebruik onderdeel 1.3, 6 en 7.		00:05	
2. Opwarmer Oefen met elkaar bijv. de cupsong		00:10	
3. Inleiding door jongere/leidinggevende Zie onderdeel 4. Voor achtergrondinformatie zie 2.1 en de literatuursuggesties bij onderdeel 7.		00:20	1, 2
4. Pauze			
5. Bijbelstudie over 1 Korinthe 6: 18-20	2	00:20	2, 5
6. Afsluiting Gebruik de doelen uit onderdeel 1.2 als houvast voor een korte samenvatting. Gebruik onderdeel 6 en 7 voor gebed en zingen.		00:15	

3. Bijbelstudie

In deze Bijbelstudie gaan we kijken naar twee gedeelten uit 1 Korinthe. In 1 Korinthe 13 gaat het over de liefde. In 1 Korinthe 6 gaat het over het lichaam als de tempel van de Heilige Geest.

3.1 Werkvorm 1 (doen) – 1 Korinthe 13

Doel

Het doel van deze Bijbelstudie is dat jongeren meer inzicht krijgen in het allesomvattende van het woord liefde. Door deze opdracht zullen de jongeren ervaren dat de liefde van mensen onderling onvolmaakt is. Geen mens kan namelijk liefhebben zoals in dit Bijbelgedeelte beschreven wordt. Het doel van de opdracht is vervolgens ook dat de jongeren opzien naar

Gods liefde. In de menselijke liefde wil God iets van Zijn volmaakte liefde laten zien. Daarom sluit deze Bijbelstudie vooral aan bij het vierde doel van deze Treffer.

Benodigdheden

Voor deze opdracht heb je het volgende nodig

- Bijbel, indien mogelijk Bijbel met kanttekeningen of Bijbel met uitleg
- Vel van A3-formaat
- Viltstiften / potloden / markeerstiften
- Pen en en papier

Uitleg opdracht

- *stap 1* – In deze eerste stap van de opdracht worden er groepjes gevormd. Ieder groepje krijgt een vel van A3-formaat. Op dit papier mogen de jongeren in het midden duidelijk het woord ‘Liefde’ opschrijven. Vervolgens gaan de jongeren een woordweb maken. Ze bedenken welke woorden en welke eigenschappen echt bij het onderwerp liefde horen. Al deze eigenschappen van de liefde worden verbonden met het woord ‘Liefde’ in het midden van het blad.
- *stap 2* – De jongeren hebben een woordweb gemaakt. Dit was echter nog op basis van eigen inzichten. Nu gaan ze kijken wat de Bijbel over liefde zegt. In het Bijbelgedeelte van deze opdracht benoemd Paulus hoe de liefde moet zijn. De jongeren gaan nu alle eigenschappen op een blaadje opschrijven. Vervolgens gaan ze in de Bijbel met kanttekeningen of de Bijbel met uitleg op zoek naar de betekenis van deze eigenschappen. De jongeren maken nu op de achterkant van het A3-vel nog een woordweb. Opnieuw komt het woord ‘Liefde’ in het midden. De eigenschappen die ze net op het blaadje hebben geschreven komen nu in het woordweb.
- *stap 3* – In de derde stap gaan de jongeren nadenken over het verschil tussen onze liefde en Gods liefde. Laat ze de volgende vragen in groepjes beantwoorden:
 - ✓ Welke eigenschappen staan wel op de achterkant en niet op ‘onze kant’?
 - ✓ Aan welke eigenschappen van de liefde kunnen wij ons volkomen houden?
 - ✓ Welk woord zou ook in het midden van het woordweb op de achterkant kunnen komen? Gebruik hierbij 1 Johannes 4 vers 8.

3.2 Werkvorm 2 (denken) – 1 Korinthe 13

Doel

Het doel van deze Bijbelstudie is dat de jongeren de eigenschappen van de liefde, zoals ze in dit hoofdstuk benoemd worden uitwerken. De jongere zoekt in de Bijbel met kanttekeningen of in de Bijbel met uitleg naar de betekenis van de woorden die genoemd worden. Daarna wordt er nagedacht over een Bijbels voorbeeld zodat het concreet wordt en toepasbaar wordt in ons eigen leven.

Benodigdheden

Voor deze opdracht heb je het volgende nodig

- Bijbel, indien mogelijk Bijbel met kanttekeningen of Bijbel met uitleg
- Pen en en papier

Uitleg opdracht

- *stap 1* – In het Bijbelgedeelte waar deze studie over gaat worden veel eigenschappen van de liefde genoemd. Hieronder zijn ze weergegeven:
 - *De liefde is lankmoedig, zij is goedertieren; de liefde is niet afgunstig; de liefde handelt niet lichtvaardiglijk, zij is niet opgeblazen; Zij handelt niet ongeschiktelijk, zij zoekt zichzelf niet, zij wordt niet verbitterd, zij denkt geen kwaad; Zij verblijdt zich niet in de ongerechtigheid, maar zij verblijdt zich in de waarheid; Zij bedekt*

*alle dingen, zij gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, zij verdraagt alle dingen.
De liefde vergaat nimmermeer;*

Als je goed telt staan hier 16 eigenschappen in. Elke jongere krijgt een eigenschap toegewezen. Als er meerdere jongeren zijn met dezelfde eigenschap (omdat er meer dan 15 jongeren zijn) is het handig als de jongeren met dezelfde eigenschap bij elkaar gaan zitten.

- *stap 2* – De jongeren gaan alleen of samen nadenken over de betekenis van de eigenschap. Hierbij kan de Bijbel met kanttekeningen of de Bijbel met uitleg gebruikt worden. Vervolgens wordt nagedacht of er een voorbeeld is in de Bijbel van iemand die hier invulling aan gaf.
- *stap 3* – Nu gaan den jongeren het voorbeeld van deze Bijbelse geschiedenis vertalen naar ons eigen leven. Hoe kunnen wij op deze manier liefhebben?
- *stap 4* – Als laatste worden de ondervindingen plenair besproken. Je kan er als leidinggevende voor kiezen om er een aantal eigenschappen uit te pikken en een jongere te vragen die toe te lichten. Je kunt er ook voor kiezen om ze een voor een te behandelen.

3.3 Werkvorm 3 (denken/doen) - 1 Korinthe 6 : 19, 20

Doel

Het doel van deze Bijbelstudie is dat jongeren nadenken over hoe de Heere hun lichaam ziet. In deze tekst beschrijft Paulus ons lichaam als een tempel van de Heilige Geest. De jongeren gaan met elkaar een beeld vormen van hoe de tempel eruit zag, en hoe het er in de tempel aan toe ging. Dit wordt vertaald naar hoe ons lichaam moet zijn en hoe wij ermee om moeten gaan. Deze werkvorm past vooral bij het vijfde doel van deze Treffer.

Benodigheden

Voor deze opdracht heb je het volgende nodig

- Bijbel, eventueel Bijbel met kanttekeningen of Bijbel met uitleg
- Vel van A3-formaat / behangrol
- Viltstiften / potloden / markeerstiften
- Eventueel pen en en papier

Uitleg opdracht

- *stap 1* – De groep wordt verdeeld in kleinere groepjes. Per groepje wordt een A3-vel uitgedeeld. Op dit A3-vel/behangrol mogen de leerlingen een beeld schetsen van hoe de tempel eruit heeft gezien. Ze mogen daarbij het bijbelgedeelte 1 Koningen 6 gebruiken. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de tempel van Salomo gebouwd werd. Bij de tekening worden woorden geschreven die echt bij de tempel hoorden. Denk dan bijvoorbeeld aan woorden als: heiligheid, rust, eenvoud, enz.
- *stap 2* – Het A3-vel/behangrol wordt omgedraaid. Op deze kant wordt een mensenlichaam getekend (op een behangrol kan ook een jongere gaan liggen en waarna anderen de vorm van het lichaam omtrekken). Nu worden de woorden die op de andere zijde waren geschreven om dit lichaam heen geschreven. Met elkaar proberen de jongeren de eigenschappen van de tempel te ‘vertalen’ naar hoe we met ons lichaam om moeten gaan.
- *stap 3* – Aan het einde van deze opdracht is het fijn als de jongeren de betekenis van vers 20 op zich in laten werken. Dit kan binnen de groepjes gedaan worden door de tekst begrijpelijk te maken, maar het kan ook in de grote groep besproken worden.

4. Inleiding

Hoe zet je een goede inleiding op? Soms is het lastig om een goede lijn te vinden. Daarom wordt hier een opzet gegeven voor een inleiding. Uiteraard moet je deze zelf verder uitwerken.

Onderdeel	Duur
<p><u>Intro</u> Zorg voor een open en eerlijke sfeer. Dit kan op allerlei manieren. Stel jezelf vooral ook kwetsbaar op. Het gaat in dit thema niet alleen over de jongeren, maar vooral ook over jou. Start met de vraag: Wat komt er als eerste in je op als je het hebt over vrienden? Geef ze even om 2 of 3 kernwoorden op te schrijven. Laat de jongeren een aantal kernwoorden benoemen. Stel daarna de vraag: Wat komt er als eerste in je op als je het hebt over liefde? Geef ze opnieuw even de tijd om iets op te schrijven. Dit is vaak lastiger voor jongeren. Benadruk dat niets te gek is om te benoemen. Noem anders zelf een aantal woorden. Dat kunnen ook woorden zijn die jongeren misschien niet in eerste instantie niet durven noemen: seksualiteit, trouwen, kinderen krijgen.</p>	00:05
<p><u>Kern</u> Ga in je inleiding in op de ontwikkelingen die bij pubers spelen. Meestal weten ze dit wel, maar is het goed om een paar dingen te benoemen. Gebruik daarbij geen verhullend taalgebruik, maar durf de dingen gewoon te benoemen. Ga ook in op de bedoeling van seksualiteit (leerdoel 1 en 2). De Heere Jezus gebruikt juist het huwelijk als een beeld van de relatie tussen Hem en de bruid. Als er tijd en ruimte is, is het ook goed om in te gaan op de zonden rondom seksualiteit.</p>	00:10
<p><u>Afsluiting</u> Benoem de pijn die er ligt rondom dit thema. Wijs daarbij de weg naar de Heere Jezus.</p>	00:05

5. Verwerking

Naast de inleiding is het belangrijk om de inhoud ook te verwerken. Hieronder worden een aantal verwerkingsvormen aangeboden. Maak een keuze voor een of meerdere van deze werkvormen.

5.1 Opwarmers

Een opwarmer is een korte werkvorm om het thema vooraf in te leiden en de aandacht van de jongeren te trekken of hen in de sfeer van het onderwerp te laten komen.

5.1.1 Cupsong

Het onderwerp is voor veel jongeren best spannend. Het is goed om ze even wat losser te maken, door het doen van een ontspannende activiteit. Leer hen bijvoorbeeld de cupsong aan. Op Youtube (<https://www.youtube.com/watch?v=V016ITHbCPO>) vind je de uitleg. Wel even zelf oefenen, het is niet makkelijk! Misschien is er wel een jongere die de cupsong kent, dan kan hij/zij het de groep aanleren. Het is het handigst als elke jongere aan tafel zit, maar in kleermakerszit op de grond kan ook.

Benodigdheden:

voor elke jongere een plastic beker

Tip: Als iedereen de cupsong kent, en het gaat goed, maak dan een filmpje. Zo leuk!

5.1.2 Complimenten

Een positief zelfbeeld doet heel veel met de beleving van seksualiteit. Meiden met een positief zelfbeeld zijn bijvoorbeeld minder vatbaar voor loverboys, jongens hebben minder de behoefte om zichzelf te bewijzen.

Zorg dat er van elke jongere een briefje is met zijn/haar naam erop. Deel deze briefjes uit, zorg ervoor dat niemand zijn eigen briefje heeft. Laat elke jongere op het briefje dat hij gekregen heeft een compliment zetten over diegene. Laat de briefjes ophangen, zodat iedereen ze kan bekijken. Aan het eind van de avond mag iedereen zijn eigen briefje met compliment meenemen.

Benodigdheden:

- briefjes met daarop de naam van elke aanwezige jongere
- pennen
- groot prikbord/ magneetbord waarop de briefjes opgehangen kunnen worden.

Tip: om de kwaliteit van de complimenten omhoog te krijgen, kun je iets vertellen over het geven van complimenten.

Vier soorten complimenten:

1. Uiterlijk (vb. Jij hebt mooi lang haar)
2. Wat je kan (vb. jij kan goed zingen)
3. Wat je hebt (vb. jij hebt een mooie fiets)
4. Hoe je bent (vb. jij bent behulpzaam, grappig etc)

Met name de laatste soort is mooi om kinderen aan te leren. Je kunt het dan ook uitbreiden naar de zin: wat fijn dat je altijd zo behulpzaam bent!

Als je het helemaal mooi wilt maken, kan je ook gebruikmaken van het kaartje uit bijlage 3 of een vergelijkbaar alternatief.

5.1.3 Wat heeft dit er mee te maken?

Ga met de jongeren een verkennend gesprek aan. Wat verstaan de jongeren onder seksualiteit. Let wel dat er hier ook een vertrouwde en open sfeer voor nodig is.

Benodigdheden

- 1 vel papier met daarop: dit heeft met seksualiteit te maken
- 1 vel papier met daarop: dit heeft niets met seksualiteit te maken
- Aantal kaartjes met daarop bijvoorbeeld de woorden: *tongzoenen, aaien, knuffelen, naveltruitje, verliefd, samen naar bed gaan, kusje, verkering, bloot, relatie, maagd, liefde, trouwen, erotische clips, bevrediging, vlinders in je buik, knipoogje.*

De jongeren bepalen welke kaartjes iets met seksualiteit te maken hebben en welke niet. Ze verdelen de kaartjes over de vellen papier. Zo wordt duidelijk wat zij onder seksualiteit verstaan. De opdracht hoeft niet lang te duren. Vraag een paar groepjes om hun keuzes toe te lichten.

Uiteindelijk zal het gesprek er als het goed is toe leiden dat alle kernwoorden te maken hebben met liefde en seksualiteit.

5.2 Verwerkingsvormen

5.2.1 Harten vlechten

Een knutselopdracht, vooral voor meiden.

Benodigdheden:

- karton in vrolijke kleuren of vilt.
- scharen

Volg de aanwijzingen op de afbeelding in bijlage 4.

Het zijn vier verschillende hartjes, met vier verschillende uitwerkingen. Van elk eerste 'handje' maak je er twee, en die vlecht je haaks op elkaar. De eerste is de makkelijkste.

5.2.2 Spijkerhart maken

Een knutselopdracht, ook leuk voor jongens (Voorbeelden in bijlage 5)

Benodigdheden:

- Voor elke jongere een mooi plankje
- Veel spijkertjes
- hamer
- gekleurd draad

Werkwijze: elke jongere spijkert een hartvorm op zijn plankje. Geeft de jongens eventueel de mogelijkheid om een andere vorm te doen, die hen meer aanspreekt: bijvoorbeeld een ster. Daarna maken ze met gekleurd draad/ wol een mooi patroon op het plankje. Het mooiste is als je de draadjes niet willekeurig spant, maar volgens een vast patroon, zoals hieronder aangegeven.

5.2.3 Posterdiscussie

Benodigdheden:

- Grote flappen/ A3-papieren
- stellingen
- stiften

Werkwijze: Schrijf op elke flap één stelling. Hang deze flappen verspreid door de ruimte. Leg stiften neer, en laat de jongeren al schrijvend (praten is verboden) reageren op de stellingen. Dit is een veilige manier van discussiëren over een onderwerp dat dichtbij komt. Je bent niet verplicht wat op te schrijven bij elke stelling, en je reactie is anoniem. Zorg ervoor dat de stellingen aansluiten bij de inleiding en prikkelend geformuleerd zijn. Denk bijvoorbeeld aan de volgende stellingen:

- Tongzoenen zonder verkering is geen probleem
- Geslachtsgemeenschap alleen binnen het huwelijk!
- Seks is een teken van liefde
- Wie flirt, gaat een stap te ver, ook al heb je zelf geen relatie
- Seksualiteit is een spannend en moeilijk terrein
- Waar ik het meeste moeite mee heb in onze maatschappij als het gaat over seksualiteit is:.....

5.2.4 De vragendoos

Jongeren lopen soms met heel veel vragen over liefde en seksualiteit rond. Laat ze gedurende de avond hun vragen stellen (anoniem of voorzien van een e-mailadres) en

in een doos stoppen. Als verwerking kunnen er vragen beantwoord worden. Misschien zijn er vragen die zich niet zo lenen voor de gezamenlijke bespreking of waar je niet aan toekomt. Bedenk wat je daarmee doet. Beloof bijvoorbeeld de antwoorden de volgende avond in de doos te stoppen, zodat ze die er zelf uit kunnen halen, of e-mail een reactie. Bij het gezamenlijk bespreken: speel de vraag ook eens door naar een andere jongere. Wie weet komen er verrassende antwoorden of inzichten.

5.2.5 *Hoe ver is te ver? (vooral voor +14 verenigingen)*

Wat is de praktische vertaalslag van wat de Bijbel zegt? Dat is de vraag waar de jongeren over na gaan denken. Hang drie grote vellen papier op in de zaal met daarop 'veilig', 'gevaarzone' en 'te ver', evt. ondersteund met verkeersborden. Verdeel de groep in groepjes en geef hen allemaal een vel met witte etiketten. Laat ze in groepjes nadenken over wat veilig is, wat je in de gevaarzone kan brengen of wat te ver gaat. Daarbij kan je denken aan woorden als: *knuffelen, zoenen, porno, kletsen* (evt. kan je deze woorden zelf ook op de etiketten printen). Laat de jongeren de stickers verdelen over de vellen. Bevraag de jongeren waarom ze bepaalde keuzes hebben gemaakt. Kies hierbij niet voor een al te directe benadering. Als afronding kan je het met de jongeren hebben over de vraag 'Hoe ver is té ver?'. Bij het aangaan van een relatie is het verstandig om regels af te spreken. Deze afspraken mogen ze biddend maken.

6. Bidden en danken

Elke verenigingsavond begin je met gebed. Het is goed om in het gebed naast de actuele en persoonlijke zaken ook te bidden voor onderwerpen die te maken hebben met het thema van de avond.

Bidden en danken

- Danken dat God onderlinge liefde gegeven heeft, maar in het bijzonder dat Hij de liefde tussen man en vrouw gegeven heeft.
- Belijden dat wij nooit op de juiste manier met het thema seksualiteit om kunnen gaan. Dat we allemaal op dit gebied veel zonden doen.
- Bidden om kracht voor jongeren die pijn ervaren op het gebied van seksualiteit (homofilie, incest of echtscheiding).
- Bidden om kracht om niet mee te gaan in de zonden van seksualiteit.

7. Zingen

Welke psalmen en welke liederen passen goed bij het thema van de avond?

Psalmen

Psalm 1:1	Psalm 51	Psalm 133
Psalm 8	Psalm 103:2	Psalm 139
Psalm 25: 3	Psalm 119: 5 en 7	
Psalm 45	Psalm 128	

Liederen uit 'Tot Zijn eer'

- Lied 26: *Doorgond mijn hart*
- Lied 44: *Heer', wees mijn Gids*

- Lied 65: *Leer mij Uw weg, o Heer'*
- Lied 69: *Neem mijn leven, laat het Heer'*
- Lied 86: *Psalm 45 (tekst: ds. C.J. Meeuse)*
- Lied 117: *Welzalig de man die niet wandelt*

8. Literatuurverwijzingen

Wil je meer lezen over dit onderwerp? Wil je informatie voor je inleiding? In de onderstaande boeken kan je er meer over lezen.

- Hilkens, Myrthe. 2008. *McSex*. Amsterdam/Antwerpen: Uitgeverij L.J. Veen
- Velema, Gerry. 2006. *Save seks*. Kampen: Kok
- Gouda, ds. E. 2014. *Verliefd, verloofd, getrouwd*. Apeldoorn: de Banier
- Brons, Sarina. 2012. *Let op: liefde*. Apeldoorn: de Banier
- Brons, Sarina. 2012. *Blozen mag!*. Zoetermeer: Boekencentrum

1 Al ware het, dat ik de talen der mensen en der engelen sprak, en de liefde niet had, zo ware ik een klinkend metaal, of luidende schel geworden.

2 En al ware het dat ik de gave der profetie had, en wist al de verborgenheden en al de wetenschap; en al ware het, dat ik al het geloof had, zodat ik bergen verzette, en de liefde niet had, zo ware ik niets.

3 En al ware het, dat ik al mijn goederen tot onderhoud der armen uitdeelde, en al ware het, dat ik mijn lichaam overgaf, opdat ik verbrand zou worden, en had de liefde niet, zo zou het mij geen nuttigheid geven.

4 De liefde is lankmoedig, zij is goedertieren; de liefde is niet afgunstig; de liefde handelt niet lichtvaardiglijk, zij is niet opgeblazen;

5 Zij handelt niet ongeschiktelijk, zij zoekt zichzelf niet, zij wordt niet verbitterd, zij denkt geen kwaad;

6 Zij verblijdt zich niet in de ongerechtigheid, maar zij verblijdt zich in de waarheid;

7 Zij bedekt alle dingen, zij gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, zij verdraagt alle dingen.

8 De liefde vergaat nimmermeer; maar hetzij profetieën, zij zullen te niet gedaan worden; hetzij talen, zij zullen ophouden; hetzij kennis, zij zal te niet gedaan worden.

9 Want wij kennen ten dele, en wij profeteren ten dele;

10 Doch wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zal hetgeen ten dele is, te niet gedaan worden.

11 Toen ik een kind was, sprak ik als een kind, was ik gezind als een kind, overlegde ik als een kind; maar wanneer ik een man geworden ben, zo heb ik te niet gedaan hetgeen eens kinds was.

12 Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede, maar alsdan zullen wij zien aangezicht tot aangezicht; nu ken ik ten dele, maar alsdan zal ik kennen, gelijk ook ik gekend ben.

13 En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie; doch de meeste van deze is de liefde.

12 Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar alle dingen zijn niet oorbaar; alle dingen zijn mij geoorloofd, maar ik zal onder de macht van geen mij laten brengen.

13 De spijsen zijn voor de buik, en de buik is voor de spijsen; maar God zal beide dezen en die te niet doen. Doch het lichaam is niet voor de hoerij, maar voor den Heere en de Heere voor het lichaam.

14 En God heeft ook den Heere opgewekt, en zal ons opwekken door Zijn kracht.

15 Weet gij niet, dat uw lichamen leden van Christus zijn? Zal ik dan de leden van Christus nemen, en maken ze leden ener hoer? Dat zij verre.

16 Of weet gij niet, dat die de hoer aanhangt, een lichaam met haar is? Want die twee, zegt Hij, zullen tot een vlees wezen.

17 Maar die den Heere aanhangt, is een geest met Hem.

18 Vliedt de hoerij. Alle zonde, die de mens doet, is buiten het lichaam, maar die hoerij bedrijft, zondigt tegen zijn eigen lichaam.

19 Of weet gij niet, dat ulieder lichaam een tempel is van den Heiligen Geest, Die in u is, Dien gij van God hebt, en dat gij uws zelfs niet zijt?

20 Want gij zijt duur gekocht: zo verheerlijkt dan God in uw lichaam en in uw geest, welke Godes zijn.

NAAM:

ik WAARdeer

Wat je doet...

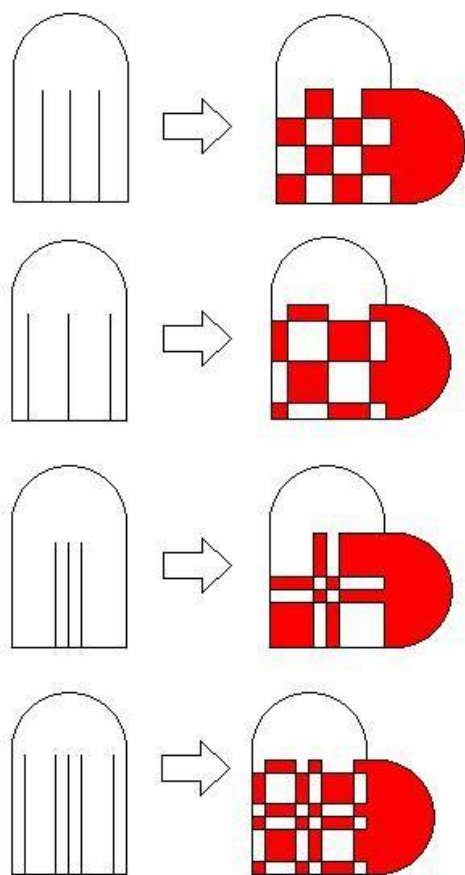
Wie je bent...

👍 👍 👍 👍 👍

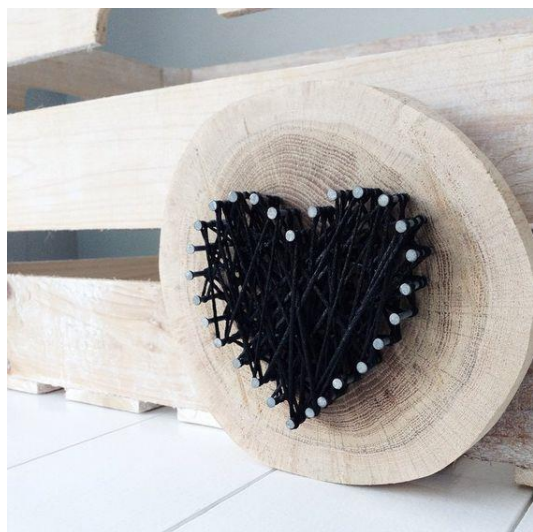
❤️ ❤️ ❤️ ❤️ ❤️

© 2014 Gemaakt door de Gemeente van de Gereformeerde Gemeenten

Bijlage 4

Bijlage 5

verbindt jongeren

